

**СТРАТЕГІЯ
ЕЛЕКТРОННОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ
НА 2018–2020 РОКИ**

Вступ

Світовою тенденцією розвитку цифрового суспільства є впровадження та розвиток електронної демократії, сутність якої полягає у використанні інформаційно-комунікаційних технологій з метою посилення демократичних процесів в умовах існування представницької демократії. Мета електронної демократії полягає у створенні фундаменту для участі людини та громадянина у прийнятті державних рішень, посилення впливу на формування і реалізацію публічної політики, вирішення питань місцевого значення, посилення прозорості та підзвітності органів влади громадянам. Електронна демократія є інструментом захисту людиною та громадянином своїх інтересів і визначення форм співробітництва з органами влади за допомогою засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

Парламент відіграє ключову роль у встановленні соціальних та політичних цінностей, котрі є корисними для всіх членів суспільства, незважаючи на їх різноманітність.

Згідно з рекомендаціями Міжпарламентського союзу робота сучасних національних парламентів має базуватися на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення ефективної роботи парламенту, прозорості, відкритості та підзвітності членів парламенту перед виборцями, налагодження діалогу між парламентом і громадянами, забезпечення повного доступу громадян до інформації про роботу парламенту, участі парламентарів у глобальному інформаційному суспільстві.

Основними ознаками демократичного парламенту є:

представництво: політично і соціально представляє різноманітність людей, забезпечуючи рівність можливостей та захист усіх громадян;

прозорість: відкритий для народу через засоби масової інформації, а також прозорий у своїй діяльності;

доступність: залучає громадян до роботи парламенту;

підзвітність: члени парламенту відповідають перед своїми виборцями за свою діяльність на посаді та чесність поведінки;

ефективність: ефективна організація діяльності відповідно до демократичних цінностей, а також виконання законотворчих та контрольних функцій, що відповідають потребам усього суспільства.

Інформаційно-комунікаційні технології є одним із найважливіших інструментів, який парламент може використовувати для досягнення своїх цілей. Тому для відповідності зазначеним вище ознакам демократичності, налагодження і підтримки комунікацій із громадянами парламент повинен лідирувати у запровадженні інформаційно-комунікаційних технологій, а також у розвитку правового та нормативного ладу, який надасть ширший доступ до інформації, водночас забезпечивши свободу вираження, приватність та безпеку інформації. Зважаючи на це, парламент має унікальне становище у використанні нових технологій для демонстрування відкритості та прозорості в управлінні, а також впливу на розвиток цифрової економіки і суспільства, оскільки він є єдиним органом законодавчої влади в Україні. Комплексне, системне використання інформаційно-комунікаційних технологій полегшує процеси законотворчості, здійснення представництва та нагляду за напрямом підвищення ефективності, імплементацію ідеї публічної участі та покращення іміджу політиків загалом і парламенту зокрема.

З урахуванням цього однією з найбільш важливих та перспективних складових електронної демократії є електронний (цифровий) парламентаризм.

Ця Стратегія на основі результатів аналізу сучасного стану впровадження інструментів електронного парламентаризму визначає візію, місію, мету, цілі, базові принципи подальшого розвитку електронного

парламентаризму України, план реалізації Стратегії, оціночні показники та індикатори якості реалізації цієї Стратегії з урахуванням сучасних тенденцій та особливостей впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у Верховній Раді України в перспективі до 2020 року.

З урахуванням системного підходу Стратегія ґрунтується на комплексному впровадженні інформаційно-комунікаційних технологій в діяльність Верховної Ради України з урахуванням поточних та майбутніх видів діяльності парламенту, його організаційної та територіальної структури, а також обумовлює, яким чином буде підтримана інституційна складова розвитку Верховної Ради України у форматі електронного парламентаризму. Крім того, враховуються рекомендації Місії Європейського парламенту з оцінки потреб під головуванням Пета Кокса, Президента Європейського парламенту 2002–2004, а також міжнародний досвід та останні рейтинги електронного парламентаризму (World e-Parliament Report 2016) Міжпарламентського союзу (Inter-Parliamentary Union).

Інституційні передумови розвитку електронного парламентаризму

Забезпечення підтримки та підвищення ефективності інституційної спроможності Верховної Ради України цілеобумовлюють подальший розвиток та впровадження інструментів електронного парламентаризму на базі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Згідно з Меморандумом про взаєморозуміння між Верховною Радою України та Європейським парламентом про спільні рамки парламентської підтримки та підвищення інституційної спроможності одним з пріоритетів партнерства визначено підвищення прозорості, передбачуваності, ефективності та відкритості діяльності Верховної Ради України.

У лютому 2016 року Місія Європейського парламенту з оцінки потреб розробила і презентувала Доповідь та Дорожню карту щодо підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України.

Постановою Верховної Ради України від 17 березня 2016 року № 1035–VIII «Про заходи з реалізації рекомендацій щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України» передбачено пріоритетні заходи з проведення внутрішньої реформи.

Розпорядженням Голови Верховної Ради України від 24 листопада 2016 року № 480 «Про Робочу групу з підготовки і сприяння реалізації плану заходів внутрішньої реформи і підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України» визначено основні шляхи проведення внутрішньої реформи.

Окремі рекомендації Дорожньої карти щодо підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України безпосередньо стосуються розвитку електронного парламентаризму.

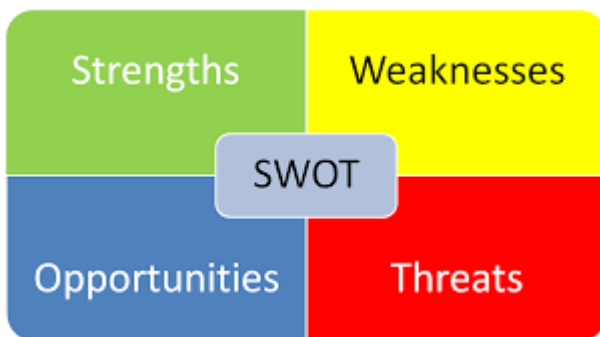
Зокрема, рекомендовано у співпраці з Адміністрацією Президента України та Кабінетом Міністрів України розробити стратегію переведення у цифровий формат документообігу, пов'язаного із законодавчим процесом у рамках «законодавчого трикутника».

Політичний нагляд за виконавчою гілкою влади повинен бути реалізований шляхом розробки Верховною Радою України разом з Кабінетом Міністрів України уніфікованого формату та структури щорічних звітів міністерств щодо результатів реалізації відповідних програмних документів. Зазначені звіти подаватимуться на розгляд Верховної Ради України та становитимуть основу здійснення нагляду за реалізацією політики у відповідній сфері.

Для забезпечення відкритості, прозорості та підзвітності громадянам необхідно розробити та схвалити стратегію переходу до електронного парламентаризму, включаючи середньострокову стратегію Інформаційних та Комунікаційних технологій (на 3–5 років). Слід передбачити відповідні ресурси, направлені на підвищення рівня прозорості та ефективності парламентських процесів.

Необхідним є забезпечення права громадян України коментувати законопроекти, які зареєстровані у Верховній Раді України та є предметом громадського обговорення (з використанням, серед іншого, WEB-інтерфейсу та новітніх ІТ-засобів).

З метою забезпечення впровадження стратегії переходу до електронного парламентаризму необхідним є поступове збільшення штатної чисельності відповідних ІТ-спеціалістів. Працівникам Верховної Ради України, відповідальним за інформаційні технології, потрібно забезпечити можливості ознайомлення з кращими світовими практиками та обміну передовими технологіями у сфері електронного парламентаризму.

Аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів виявив сильні та слабкі сторони Верховної Ради України як інституції, що впроваджуватиме цю стратегію. Тому діяльність Верховної Ради України з реалізації планів щодо

розвитку електронного парламентаризму спрямована передусім на поліпшення якості законотворчого процесу та ефективної взаємодії всіх суб'єктів цього процесу. Проведення SWOT-аналізу Верховної Ради України дає змогу сконцентруватися на використанні сильних і посиленні слабких сторін інституції з метою запобігання внутрішнім ризикам невиконання поставлених завдань.

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Наявність впроваджених інструментів електронного парламентаризму • Високий рівень співпраці та можливість отримувати експертно-консультативну і фінансову допомогу з боку міжнародних організацій • Наявність ІТ-підрозділу (УКС) 	<ul style="list-style-type: none"> • Низький рівень взаємодії підрозділів Апарату Верховної Ради України та комітетів Верховної Ради України • Недостатня кваліфікація та мотивація працівників секретаріатів комітетів, які мають використовувати у своїй роботі ІТ-сервіси

та кваліфікованого персоналу, що відповідає за впровадження новітніх технологій	<ul style="list-style-type: none"> • Низький рівень фінансового забезпечення впровадження ІКТ, відсутність чіткої методології бюджетного прогнозування потреб у сфері ІКТ в бюджетному офісі Верховної Ради України
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
<ul style="list-style-type: none"> • Залучення громадськості та незалежних експертів до реформування та впровадження нових систем і процедур електронного парламентаризму • Залучення консультативних та фінансових ресурсів міжнародних організацій для забезпечення навчання, модернізації, розвитку електронного парламентаризму • Максимальна публічність діяльності Верховної Ради України • Використання результатів незалежних досліджень та медіамоніторингів, у тому числі міжнародних, у процесі прийняття рішень • Використання новітніх ІКТ для модернізації Верховної Ради України 	<ul style="list-style-type: none"> • Низький рівень довіри серед владних інституцій, стереотипізація Верховної Ради України як корумпованого та неефективного органу влади • Необізнаність суспільства у повноваженнях Апарату Верховної Ради України • Політичний дефолт України, втрата легітимності, розбалансування основних повноважень гілок влади і зникнення Верховної Ради України як незалежної законодавчої інституції • Поява неправдивої та маніпулятивної інформації про діяльність Верховної Ради України в засобах масової інформації України та інших країн • Відмова міжнародних інституцій у підтримці Верховної Ради України та реформ в Україні

Сучасний стан впровадження електронного парламентаризму

Поточний стан впровадження інструментів електронного парламентаризму розглядається через призму кількох аспектів: інформаційно-технологічне забезпечення законотворчої діяльності та діловодства Апарату; парламентські веб-ресурси; інформаційно-комунікаційна інфраструктура та її безпека; управління та підтримка впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Інформаційно-технологічне забезпечення законотворчої діяльності на сьогодні представлено різноманітними автоматизованими системами та технологічними комплексами. Інформаційне середовище законотворчої діяльності формується на основі інформації баз даних понад 20-ти автоматизованих систем. При цьому відсутня електронна бібліотека як єдине інформаційне середовище супроводження законотворчої діяльності народних депутатів України, їх помічників-консультантів та секретаріатів комітетів Верховної Ради України.

Технологічне забезпечення пленарної роботи забезпечується системою електронного голосування та підрахунку голосів «Рада-3». Основна технологічна вада діючої системи електронного голосування та підрахунку голосів пов'язана з концепцією реалізації системи – відсутність можливості народним депутатам України працювати з електронним порядком денним пленарного засідання та електронними версіями всіх супровідних документів питань порядку денного; неможливість планування, створення та управління всіма законодавчими ініціативами народних депутатів України. Крім того, діюча система не забезпечує функції персонального голосування кожним народним депутатом України у залі пленарних засідань.

З метою забезпечення для працівників секретаріатів комітетів і народних депутатів України – членів комітетів спільного робочого середовища, безпаперової технології планування, підготовки та проведення засідань Погоджувальної ради та засідань комітетів у 2016 році створено та забезпечено функціонування трьох повноцінних електронних зал засідань на основі сучасних конгрес-систем:

електронна Погоджувальна рада;

електронний комітет;

електронна зала засідань комітетів і фракцій.

На теперішній час Погоджувальна рада та два комітети Верховної Ради України активно використовують у своїй роботі зазначені електронні зали засідань, два комітети тестують розроблену автоматизовану систему «Електронне засідання Комітету Верховної Ради України», що консолідує інформацію про законопроекти з баз даних автоматизованих систем «Документообіг Верховної Ради України» і «Контроль проходження законопроектів» та забезпечує розподіл роботи працівників секретаріатів комітетів над формуванням порядку денного засідань комітетів та підготовкою питань, включених до нього.

Однак більшість законотворчих процесів досі здійснюється переважно у паперовій формі. Водночас сучасні електронні технології дають змогу повністю перевести законодавчий процес у цифровий формат, починаючи з отримання урядових чи депутатських законопроектів в електронній формі і закінчуючи направленням електронної версії ухваленого закону на підпис Президенту.

Реалізація конституційних повноважень Верховної Ради України та виконання міжнародних зобов'язань, взятих на себе Україною, потребують докорінної зміни як регламентних, так і програмно-технологічних процедур, пов'язаних із основними видами діяльності народних депутатів України в комітетах, фракціях, під час засідань Погоджувальної ради та пленарних засідань, а також роботою у виборчих округах. Здійснення правового, наукового, організаційного, документального, інформаційного, експертного, аналітичного, фінансового і матеріально-технічного забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів і народних депутатів України покладено на Апарат Верховної Ради України.

Ефективна робота національного парламенту прямо залежить від рівня програмно-технологічного забезпечення всіх ланок і стадій законотворчого процесу, зокрема суб'єктів права законодавчої ініціативи. Вибір необхідних сучасних засобів інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення створення систем підтримки законотворення є наповненням реальної прозорості та відкритості діяльності парламенту. А найголовніше – це якість розроблених законопроектів та в подальшому прийнятих законів, які спрямовані на підвищення стандартів життя громадян України.

Діловодство Апарату на сьогодні здійснюється за допомогою автоматизованої системи документообігу Верховної Ради України, що забезпечує реєстрацію вхідної, вихідної та внутрішньої кореспонденції, формування статистичних звітів, оперативний пошук документів та контроль за термінами їх виконання.

Автоматизована система документообігу включає такі автоматизовані робочі місця:

автоматизована система документообігу в підрозділі;

депутатські звернення;

розпорядження Голови Верховної Ради України;

розпорядження Керівника Апарату Верховної Ради України;

звернення громадян;

електронні петиції;

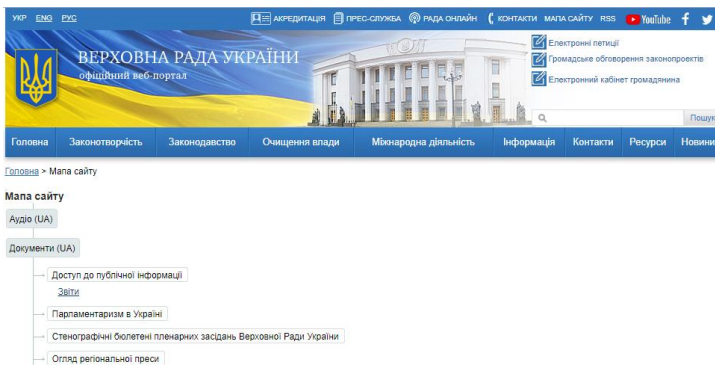
автоматизована система "Єдина система обліку і контролю запитів на інформацію" Верховної Ради України.

Недоліками автоматизованої системи документообігу Верховної Ради України є те, що розробку здійснено з використанням застарілого середовища розробки Borland Delphi 7, система не підтримує електронний цифровий підпис (ЕЦП) і може працювати виключно в локальній мережі установи, не підтримує сучасні операційні системи.

Також у діяльності Апарату залишаються неавтоматизованими процеси ідентифікації та доступу до приміщень Верховної Ради України народних

депутатів України, їх помічників-консультантів, працівників Апарату, тимчасово допущених осіб, проїзду на територію транспортних засобів.

Парламентські веб-ресурси Верховної Ради України представлені Офіційним веб-сайтом Верховної Ради України, веб-сайтами Голови Верховної Ради України, комітетів та Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації; Управління комп'ютеризованих систем; Управління по зв'язках з місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування; відділу з питань звернень громадян; Інституту законодавства Верховної Ради України; парламентського видавництва; Європейського інформаційно-дослідницького центру; веб-порталами відкритих даних Верховної Ради України: «Електронні петиції Верховної Ради України» та «Портал громадського обговорення законопроектів».

Зазначені веб-ресурси забезпечують можливість громадянам комунікувати з Верховною Радою України:

електронна форма запиту на отримання публічної

інформації забезпечує громадянам можливість оформити електронний запит на отримання публічної інформації та отримати відповідь;

електронна форма заявки на відвідування відкритого пленарного засідання Верховної Ради України – кожен громадянин має змогу відвідати відкрите пленарне засідання Верховної Ради України, заповнивши відповідну форму;

електронна форма заявки на разову акредитацію засобів масової інформації на події, що відбуваються у Верховній Раді України;

веб-портал «Електронні петиції Верховної Ради України». Натепер забезпечено виконання оновлених положень Закону України «Про звернення громадян» щодо електронного звернення та електронної петиції» в Апараті

Верховної Ради України. Так, відповідно до статті 23 зазначеного Закону, на Апарат покладається організація роботи з технічної реєстрації електронних петицій, адресованих Верховній Раді України, та їх супроводження;

веб-портал «Портал громадського обговорення законопроектів» є спеціалізованим інтернет-ресурсом, що забезпечує комунікацію суб'єктів законотворчого процесу (суб'єктів права законодавчої ініціативи, державних інституцій, організацій, у тому числі громадських, наукових установ, експертів у відповідних галузях, громадян тощо) з метою вдосконалення національного законодавства.

Для забезпечення мінімізації ризиків, що пов'язані зі спамом та реєстрацією фейкових користувачів у веб-системах «Електронний кабінет громадянина», «Портал громадського обговорення законопроектів» та «Портал електронних петицій Верховної Ради України», «Електронні звернення громадян», «Запис на відвідування відкритих пленарних засідань», запроваджено систему СМС-верифікації користувачів при їх реєстрації з використанням сервісу TurboSMS.

Інформаційно-комунікаційна інфраструктура та її безпека. Локальна мережа охоплює 15 будівель та надає сервіси доступу до внутрішніх ресурсів Верховної Ради України. Локальні ресурси розміщуються на внутрішніх серверах. Для збільшення продуктивності роботи та для забезпечення відмовостійкості і надійності використовуються кластерні технології та мережеві сховища даних, які розміщені у центрі обробки даних.

Базовими засобами комп'ютерної техніки (системний блок, монітор, принтер або багатофункціональний пристрій) та підключенням до мережі інтернет забезпечено 100% народних депутатів України і працівників Апарату Верховної Ради України (близько 2300 користувачів).

Для забезпечення надійної роботи та збереження службової інформації в умовах періодичних збоїв в електромережі на 150 робочих місцях користувачів встановлено джерела безперебійного живлення.

Водночас 25% комп'ютерної техніки фізично та морально застаріли і потребують термінової заміни.

В усіх адміністративних будівлях Верховної Ради України розгорнуто відокремлену мережу Wi-Fi. Мережа Wi-Fi обслуговує, за даними внутрішньої статистики, до 4000 підключених пристроїв (народні депутати України, помічники-консультанти, працівники Апарату, журналісти та відвідувачі).

Автоматизовані системи Верховної Ради України функціонують у рамках єдиної інформаційно-телекомунікаційної системи, крім системи електронного голосування «Рада-3», проектні рішення якої передбачають автономне функціонування і використання власної телекомунікаційної інфраструктури.

Дані, що циркулюють, обробляються, накопичуються та зберігаються в автоматизованих системах Верховної Ради України, об'єднуються в сукупність інформаційних ресурсів та відносяться до відкритої інформації.

Для захисту локальних ресурсів від зовнішніх атак використовується програмно-апаратний комплекс з контролю мережевого трафіка. Підключення до мережі інтернет здійснюється через центральний комутаційний вузол незалежними оптичними каналами до провайдерів.

Захист державних інформаційних ресурсів, що входять до складу інформаційно-телекомунікаційної системи Верховної Ради України, забезпечується шляхом впровадження на кожному з вузлів комутації комплексу технічних, організаційних та інших заходів і засобів захисту інформації, спрямованих на недопущення її блокування, несанкціонованого ознайомлення та/або модифікації. Засоби захисту інформації, які використовуються в інформаційно-телекомунікаційній системі Верховної Ради України для забезпечення безпеки державних інформаційних ресурсів, мають сертифікат відповідності або експертний висновок Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Управління та підтримка впровадження інформаційно-комунікаційних технологій здійснюється Управлінням комп'ютеризованих систем, який є

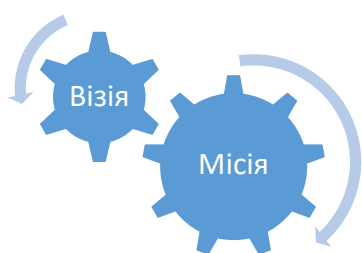
структурним підрозділом Апарату і підпорядковується Керівнику Апарату та одному з його заступників.

Управління комп'ютеризованих систем налічує 77 працівників, які надають технологічну підтримку близько 2300 користувачам (1100 працівників Апарату Верховної Ради України, 450 народних депутатів України і 800 помічників-консультантів), а також обслуговують: бази даних законопроектів і законодавства; веб-ресурси парламенту, пленарну залу; конференц-зали комітетів.

Кількість користувачів, інформаційних ресурсів та навантаження на інформаційно-комунікаційні системи Верховної Ради України у 2002–2017 роках зросла в середньому у 2-10 разів, що потребує подальшого збільшення штатної чисельності для забезпечення якісного управління та підтримки інформаційно-комунікаційних технологій.

Таким чином, наведений аналіз окреслює наявні нагальні вирішені проблемні питання, які існують на сучасному етапі впровадження електронного парламентаризму України і мають місце у кожному з аспектів впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у парламентську діяльність.

Мета, цілі та принципи реалізації Стратегії

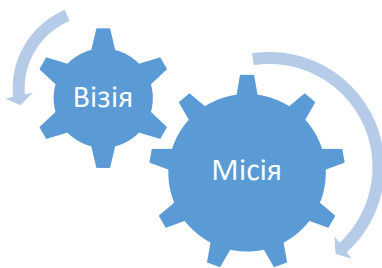

Візія електронного парламентаризму концептуально окреслює очікувані результати впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність Верховної Ради України.

Розвиток електронного парламентаризму забезпечить повну автоматизацію законотворчого процесу, підвищить ефективність діяльності парламенту, інформаційну взаємодію Верховної Ради України з іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадянами та юридичними особами за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій із

застосуванням новітніх стандартів доступу до інформаційних ресурсів парламенту.

При цьому інформаційно-комунікаційна інфраструктура, системи та послуги ІКТ узгоджені та стратегічно плануються для підтримки бачення парламенту. Щоденні заходи парламенту повністю автоматизовані і всі посадові особи забезпечені комп'ютерами, мобільними пристроями, «хмарними» сервісами та високошвидкісними інтернет-з'єднаннями; веб-сайт парламенту, що пропонує відкриті дані для громадськості та соціальних мереж, ефективно використовується як додатковий канал комунікації, що надає оперативну інформацію про діяльність кожного народного депутата України (відвідування пленарних і комітетських засідань, голосування, робота в залі пленарних засідань та в комітетах), у тому числі відео- та аудіозаписи; законодавчі документи, створені парламентом, використовують стандарти відкритого документа та доступні в різних форматах. Відкриті дані пропонуються через спеціальний портал. Інформаційно-комунікаційні рішення парламенту значною мірою сприяють парламентській відкритості та прозорості.

Місія електронного парламенту полягає у формуванні сприятливих умов для розбудови та розвитку електронного парламентаризму, що керується європейськими політичними цінностями для забезпечення прозорості, відкритості, доступності, підзвітності, ефективності законотворчої діяльності на основі комплексного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до візії електронного парламентаризму.

Реалізація місії сприятиме:

зростанню довіри громадськості до парламенту та залученню громадян (виборців) до його роботи;

більш гнучкому реагуванню парламенту на проблеми своїх виборців;

забезпеченню ефективної роботи парламенту, його прозорості, відкритості та підзвітності громадянам;

гарантуванню безпеки інформаційних ресурсів парламенту і конфіденційності інформації;

налагодженню діалогу між парламентом, народними депутатами України та громадянами;

поліпшенню механізмів звітності парламенту, народних депутатів України перед виборцями;

забезпеченню повного доступу громадян до інформації про роботу парламенту;

участі у глобальному цифровому суспільстві.

З урахуванням інституційних аспектів та результатів аналізу сучасного стану впровадження електронного парламентаризму **метою Стратегії** є всебічне забезпечення процесу цифровізації діяльності Верховної Ради

України, її Апарату та реформування технології законотворчої діяльності шляхом впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Стратегічні цілі:

1) впровадити сучасне інформаційно-технологічне забезпечення законотворчої діяльності та законопроектної роботи на основі системи електронного документообігу для їх реалізації у цифровому форматі та електронної взаємодії між суб'єктами права законодавчої ініціативи: Президентом України, Кабінетом Міністрів України та народними депутатами України;

2) впровадити інформаційно-технологічне забезпечення пленарної роботи в середовищі цифрової сесійної зали для виконання положень законодавства щодо персонального голосування кожним народним депутатом України у залі пленарних засідань;

3) створити єдиний інформаційний простір законодавчої діяльності для підвищення ефективності технологічного процесу планування, створення та управління законодавчими ініціативами, забезпечення прозорості роботи Верховної Ради України, надання народним депутатам України та громадськості ефективного і своєчасного доступу до всіх документів, пов'язаних з роботою Верховної Ради України, можливості вільного повторного використання парламентської документації;

4) забезпечити випереджаючий розвиток захищеної інформаційно-комунікаційної інфраструктури електронного парламенту на основі сучасних інформаційних технологій;

5) забезпечити якісне управління, розвиток та підтримку впровадження—інформаційно-комунікаційних технологій за рахунок пріоритетного ресурсного забезпечення інструментів електронного парламенту та обґрунтованого розширення ІТ-підрозділу.

Для розвитку електронного парламентаризму та досягнення стратегічних цілей необхідно застосовувати **базові принципи:**

- прозорості та відкритості діяльності Верховної Ради України;

- гарантованості права на інформацію, вільного отримання та поширення інформації, крім обмежень, установлених законом;
- свободи вираження поглядів і переконань;
- правомірності одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації;
- інформаційної безпеки;
- інтероперабельності та забезпечення міжсистемної взаємодії;
- постійного навчання;
- підконтрольності та підзвітності державних органів;
- урахування світового досвіду, зокрема європейського, використання інструментів електронної демократії;
- сприяння пріоритетному впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність Верховної Ради України;
- гарантованості повного ресурсного забезпечення проєктів розвитку електронного парламентаризму;
- врахування існуючого стану впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність Верховної Ради України.

План реалізації Стратегії

План реалізації Стратегії спрямований на процес та зміст технологічного забезпечення проведення внутрішньої реформи. План містить стратегічні завдання, які мають причинно-наслідковий взаємозв'язок з ключовими рекомендаціями Дорожньої карти щодо підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України і є повністю узгодженими з баченням

та місією електронного парламентаризму.

План реалізації Стратегії є інструментом політики, який дає змогу окреслити майбутнє ІКТ в

межах інституції та ознайомити всі зацікавлені сторони із стратегічним вибором, зробленим з метою досягнення бачення та виконання місії інституції. План реалізації Стратегії слід розглядати як динамічний засіб для прийняття рішень високого політичного рівня та управління.

Відповідно до визначених стратегічних цілей та базових принципів розвиток електронного парламентаризму необхідно здійснювати шляхом виконання системи стратегічних завдань, які визначають план реалізації Стратегії (Додаток №1). План передбачає виконання нових завдань без звуження існуючих функцій інформаційно-комунікаційної підтримки діяльності Верховної Ради України. Виконання завдань полягає у реалізації відповідних проектів (Додаток №2).

1) Впровадження інформаційно-технологічного забезпечення законотворчої діяльності та законопроектної роботи на основі системи електронного документообігу.

Реалізація Стратегії до 2020 року забезпечить створення, проведення тестування та впровадження автоматизованої системи «Електронний законопроект» – комплексного уніфікованого порталного рішення з керуванням сховищем та електронним цифровим підписом, що забезпечить можливість планування, створення та управління всіма законодавчими ініціативами всіх суб'єктів права законодавчої ініціативи (Президента України, Кабінету Міністрів України, народних депутатів України), а також уніфікований пошук, обмін та використання інформації відповідно до Регламенту Верховної Ради України.

Пріоритетом створення автоматизованої системи «Електронний законопроект» є розробка системи електронного документообігу Верховної Ради України, впровадження електронного цифрового підпису, що включає розроблення на різних етапах створення та впровадження систем цифрового підпису різного класу та рівня захищеності для використання з метою ведення внутрішнього електронного документообігу, зовнішньої взаємодії, забезпечення інтеграції із системою електронної взаємодії органів виконавчої

влади тощо, електронного персонального кабінету народного депутата України, працівника Апарату, секретаріату Комітету.

Створення автоматизованої системи «Електронний законопроект» пов'язане з розробкою інструментів для забезпечення формального контролю якості внесених законопроектів, контролю за проходженням законопроектів на всіх етапах та ефективної електронної взаємодії суб'єктів права законодавчої ініціативи.

В подальшому буде забезпечено перехід усіх комітетів Верховної Ради України на платформу електронного комітету, що на той час буде повністю інтегрованою з автоматизованою системою «Електронний законопроект» з електронним цифровим підписом, персональним електронним кабінетом народного депутата України, його мобільним робочим місцем.

2) *Впровадження інформаційно-технологічного забезпечення пленарної роботи в середовищі електронної зали пленарних засідань* полягає у створенні інтегрованої автоматизованої системи «Електронна зала пленарних засідань» Верховної Ради України – системи підтримки прийняття законодавчих і управлінських рішень під час пленарних засідань Верховної Ради України: система електронного голосування (із забезпеченням функції персонального голосування на основі використання ID-картки народного депутата України) та система інформаційно-документального забезпечення пленарного засідання. ID-картка народного депутата України має виконувати функції електронного посвідчення, картки голосування у сесійній залі Верховної Ради України та в залах засідань комітетів з можливістю підключення додаткових сервісів.

3) *Створення єдиного інформаційного простору законодавчої діяльності.*

Реалізація Стратегії сприятиме забезпеченню прозорості роботи Верховної Ради України, надання народним депутатам України та громадськості ефективного і своєчасного доступу до всіх документів, пов'язаних з роботою Верховної Ради України. З'явиться можливість вільного

повторного використання парламентських документів шляхом запровадження цифрових сховищ документів, електронної бібліотеки та спільного робочого простору з використанням відповідного програмного забезпечення.

Заплановано модернізацію діючих веб-ресурсів Верховної Ради України, передусім офіційного веб-сайту парламенту, його дизайну, структури, з метою забезпечення зручної навігації та пошуку, можливості працювати на всіх типах мобільних пристроїв під усіма типами операційних систем, а також можливості автоматично публікувати у визначених розділах порталу максимальну кількість визначених наборів даних у структурованих форматах; розробку веб-платформи цифрового представництва народного депутата України з можливістю ведення інформації про його діяльність.

Крім того, виконання завдань Стратегії забезпечить функціонування інтерактивних платформ комунікацій парламенту з виборцями, гарантовану можливість для громадян відслідковувати проходження їхніх звернень у парламенті, задоволення заявок громадян на участь у пленарному засіданні або засіданні комітету.

4) *Забезпечення випереджаючого розвитку захищеної інфраструктури електронного парламентаризму* полягає у постійному аналізі потенційних ризиків і загроз ІТ-інфраструктури Верховної Ради України з метою надійного захисту інформаційних ресурсів Верховної Ради України, зокрема:

- веб-сайту Верховної Ради України;
- веб-сайтів комітетів;
- веб-ресурсів Верховної Ради України;
- серверу електронної пошти Верховної Ради України, скриньок електронної пошти народних депутатів України та працівників Апарату.

Відповідні завдання Стратегії направлені на трансформацію ІТ-інфраструктури Верховної Ради України у захищене віртуалізоване середовище, що забезпечить надання послуг громадянам 24 години на добу, 7 днів на тиждень, 365 днів на рік.

5) *Управління та підтримка впровадження інформаційно-комунікаційних технологій* повинні забезпечувати високий рівень супроводження ІКТ у діяльності Верховної Ради України, якісне впровадження нових ІКТ, розвиток компетенцій кадрового забезпечення реалізації Стратегії розвитку електронного парламентаризму, стратегічне планування подальшого розвитку електронного парламентаризму.

Оціночні показники та індикатори якості реалізації Стратегії

№ з/п	Оціночний показник	Значення індикатора		
		2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	Відсоток законопроектів, які подано на розгляд Верховної Ради України в електронному вигляді	20	60	90
2	Відсоток законопроектів, які опрацьовано у комітетах Верховної Ради України в електронному вигляді	25	60	95
3	Відсоток висвітлення матеріалів роботи Верховної Ради України на веб-ресурсах Верховної Ради України	55	75	95
4	Відсоток наборів даних на порталі відкритих даних Верховної Ради України, що генерується автоматично	77	85	95
5	Місце у рейтингу електронного парламентаризму (World e-Parliament Report)	не нижче 25		не нижче 20

ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ		РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТ	
1. Впровадження інформаційно-технологічного забезпечення діяльності Верховної Ради України на основі системи електронного документообігу			
1. Автоматизація всіх етапів законотворчого процесу	Створення автоматизованої системи «Електронний законопроект» на базі системи електронного документообігу – комплексне уніфіковане порталне рішення з керованим сховищем та електронним цифровим підписом для забезпечення планування, створення та управління всіма законодавчими ініціативами всіх суб'єктів права законодавчої ініціативи та уніфікованого пошуку, обміну та використання інформації відповідно до Регламенту Верховної Ради України.	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2019 рік	Відсутність потреби у витратах бюджетних коштів на роботи з документами у паперовому вигляді, прискорення прийняття рішень.
2. Автоматизація діяльності комітетів Верховної Ради України	Впровадження для всіх комітетів типової автоматизованої системи «Електронне засідання Комітету», що забезпечить автоматизовану безпаперову розподілену роботу членів Комітету, працівників Апарату над формуванням і узгодженням порядків денних засідань Комітету, дотримання норм Регламенту Верховної Ради України щодо своєчасності підготовки висновків і готовності	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2019 рік	Відсутність потреби у витратах бюджетних коштів на виготовлення паперових документів; підвищення оперативності підготовки засідань комітетів; економія бюджетних коштів

ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ		РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТ	
	законопроектів для включення до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради України, а також автоматичну публікацію на сайті Комітету наборів даних про перебіг розгляду законопроектів у комітеті.		
3. Забезпечення координації законотворчої діяльності між Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України та Президентом України як суб'єктів права законодавчої ініціативи	Розроблення на базі автоматизованої системи «Електронний законопроект» цифрової платформи взаємодії Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та Президента України на основі підсистеми погодження нормативно-правових актів в електронному вигляді.	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2019 рік	Підготовка та подача законопроектів до Верховної Ради України в електронному вигляді. Передача ухвалених законів на підпис Президенту України в електронному вигляді. Прискорення прийняття рішень.
4. Розроблення інформаційно-технологічного забезпечення законотворчої діяльності та законопроектної роботи для запровадження сучасної системи розробки законопроектів	Автоматизація та уніфікація процедури планування та створення законопроектів із дотриманням вимог законодавчої техніки; створення інструментів для пре-модерації та експертизи законопроектів на етапі їхньої підготовки до реєстрації.	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2019 рік	Забезпечення формального контролю якості поданих законопроектів та контроль проходження законопроекту на всіх етапах. Унеможливлення законодавчого «спаму».
5. Модернізація системи відеоспостереження, відеоаналітики та	Удосконалення системи документообігу	Строк реалізації	Очікуваний результат

ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ		РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТ	
контролю доступу до приміщень з метою інтеграції з автоматизованою системою документообігу Апарату Верховної Ради України	<p>Верховної Ради України, що забезпечує реєстрацію вхідної, вихідної та внутрішньої кореспонденції, формування статистичних звітів, оперативний пошук документів та контроль за термінами їх виконання.</p> <p>Автоматизація процесів ідентифікації та доступу на територію і до приміщень Верховної Ради України народних депутатів України, їх помічників-консультантів, працівників Апарату, тимчасово допущених осіб, транспортних засобів.</p>	2019 рік	Підвищення оперативності виконання функціональних обов'язків посадовими особами Апарату Верховної Ради України.
2. Впровадження інформаційно-технологічного забезпечення пленарної роботи в середовищі електронної зали пленарних засідань			
6. Розроблення концепції та організаційно-технічних заходів впровадження інформаційно-технологічного забезпечення пленарної роботи в середовищі цифрової сесійної зали	Розроблення проектно-кошторисної документації на створення електронної зали пленарних засідань Верховної Ради України, концепції та організаційно-технічних заходів впровадження інформаційно-технологічного забезпечення пленарної роботи в середовищі цифрової сесійної зали.	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2018 рік	Створення організаційно-технічних умов для використання ID-картки народного депутата України.
7. Створення інформаційно-технологічного забезпечення пленарної	Створення інтегрованої автоматизованої системи «Електронна зала пленарних	Строк реалізації	Очікуваний результат

ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ		РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТ	
роботи народних депутатів України в електронній залі пленарних засідань на основі системи електронного голосування з використанням ID-картки народного депутата України	засідань» Верховної Ради України – системи підтримки прийняття рішень під час пленарних засідань Верховної Ради України: система електронного голосування (із забезпеченням функції персонального голосування) та система інформаційно-документального забезпечення пленарного засідання. ID-картка народного депутата України має виконувати функції електронного посвідчення, картки голосування у сесійній залі Верховної Ради України та в залах засідань комітетів з можливістю підключення додаткових сервісів.	2019 рік	Забезпечення персонального голосування народних депутатів України. Повністю безпаперова технологія підготовки та проведення пленарного засідання. Підвищення ефективності участі народних депутатів України у пленарних засіданнях Верховної Ради України, економія бюджетних коштів на виготовлення копій паперових документів.
3. Створення єдиного інформаційного простору законодавчої діяльності			
8. Забезпечення актуальності парламентських даних (відкритих даних)	Розроблення необхідних інструментів, що за часовим регламентом генерують дані Верховної Ради України у відкритих форматах та автоматично публікують їх на порталі відкритих даних Верховної Ради України і на сайтах комітетів.	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2018 рік	Автоматичне оприлюднення актуальних парламентських даних.
9. Створення «електронної бібліотеки»	Запровадження цифрових сховищ документів, електронної бібліотеки та спільного робочого простору з використанням відповідного програмного забезпечення.	Строк реалізації	Очікуваний результат

ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ		РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТ	
		2020 рік	Підвищення ефективності законотворчої діяльності та законопроектної роботи на основі використання інструментів і ресурсів електронної бібліотеки.
10. Забезпечення розвитку веб-ресурсів Верховної Ради України як інструментів комунікації	Створення платформи, що надаватиме громадянам та громадським об'єднанням програмний інструментарій для впливу на законотворчий процес у Верховній Раді України з використанням сучасних методів віддаленої роботи у мережі інтернет. Подальше впровадження системи громадського обговорення (коментування) законопроектів та бази даних експертів, громадських та експертних організацій для кращої взаємодії з громадянами та громадянським суспільством.	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2020 рік	Забезпечення можливості безпечної участі громадян у законотворчій діяльності. Забезпечення підвищення рівня довіри до Верховної Ради України.
11. Створення платформи програмного забезпечення тезаурусу Eurovoc	Розробка технічного завдання на створення української версії багатомовного міждисциплінарного тезаурусу Eurovoc.	Строк реалізації	Очікуваний результат
		2019 рік	Врахування при підготовці законопроектів досвіду законодавства Європейського Союзу. Інтеграція у європейський парламентський інформаційний (термінологічний і правовий) простір.

ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТ

4. Забезпечення випереджаючого розвитку захищеної інфраструктури електронного парламенту

12. Забезпечення стабільної та захищеної роботи ІТ-інфраструктури Верховної Ради України. Проведення дослідження та здійснення інвестицій у відповідні системи кібербезпеки

Забезпечити постійний аналіз потенційних ризиків і загроз ІТ-інфраструктурі Верховної Ради України з метою надійного захисту інформаційних ресурсів Верховної Ради України, зокрема: веб-сайту Верховної Ради України; веб-сайтів комітетів; веб-ресурсів Верховної Ради України; серверу електронної пошти Верховної Ради України, скриньок електронної пошти народних депутатів України та працівників Апарату.

Забезпечити виконання рішення щодо підтримки надійної та безпечної роботи ІТ-інфраструктури Верховної Ради України, мінімізації впливу зловмисних зовнішніх атак на ІКТ Верховної Ради України.

Трансформувати ІТ-інфраструктуру Верховної Ради України у захищене віртуалізоване середовище, що забезпечить надання послуг громадянам 24 години на добу, 7 днів на тиждень, 365 днів на рік.

Строк реалізації

2019 рік

Очікуваний результат

Забезпечення роботи Верховної Ради України в режимі 24x7x365 для інформування та комунікації із суспільством.

Мінімізація впливу кібернетичних атак на інформаційні ресурси та телекомунікаційне обладнання Верховної Ради України.

Затвердження процедури та

Строк реалізації

Очікуваний результат

ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ		РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТ	
<p>14. Постійна модернізація інформаційно-комунікаційного обладнання</p>	<p>документального супроводження обов'язкової періодичної планової заміни серверного і комунікаційного обладнання, комп'ютерної техніки та оновлення ліцензійного програмного забезпечення.</p>	<p>2019 рік</p>	<p>Ефективне використання серверного, комунікаційного обладнання, комп'ютерної техніки; своєчасні закупівлі нового обладнання та заміна зношеного.</p> <p>Підвищення ефективності виконання посадових обов'язків.</p>
<p>5. Управління та підтримка впровадження інформаційно-комунікаційних технологій</p>			
<p>15. Розвиток ІТ-підрозділу</p>	<p>З метою забезпечення впровадження ІТ-стратегії необхідним є поступове збільшення чисельності ІТ-спеціалістів та їхньої заробітної плати.</p> <p>Працівникам Апарату Верховної Ради України, відповідальним за інформаційні технології, необхідно забезпечити можливість ознайомлення з кращими світовими практиками та обміну передовими технологіями у сфері електронного парламентаризму.</p>	<p>Строк реалізації</p> <p>2018 рік</p>	<p>Очікуваний результат</p> <p>Високий рівень супроводження ІКТ в діяльності Верховної Ради України.</p> <p>Якісне впровадження нових ІКТ.</p> <p>Кадрове забезпечення реалізації Стратегії розвитку електронного парламенту.</p>

СПИСОК ПРІОРИТЕТНИХ ПРОЕКТІВ СТРАТЕГІЇ

№ з/п	Назва, опис проекту	Тривалість робіт	Введення в експлуатацію	Додаткова інформація
1. Впровадження інформаційно-технологічного забезпечення діяльності Верховної Ради України на основі системи електронного документообігу				
1.	АС (автоматизована система) «Електронний законопроект» – етап 1 1.1. Електронний документообіг Верховної Ради України. 1.2. Електронний цифровий підпис. 1.3. Електронний персональний кабінет народного депутата України, працівника Апарату Верховної Ради України.	Розробка/впровадження/навчання користувачів – 1 рік	2018 рік	<i>Бюджетні кошти виділено</i>
2.	АС «Електронний законопроект» – етап 2 2.1. Забезпечення формального контролю якості внесених законопроектів, контроль проходження законопроектів на їх життєвому циклі. 2.2. Система електронної взаємодії суб'єктів права законодавчої ініціативи: народних депутатів України, Кабінету Міністрів України та Президента України.	9 місяців	2019 рік	Пов'язано з п.1
3.	АС «Електронний законопроект» – етап 3 3.1. Інтеграція АС «Електронний законопроект» з автоматизованими системами «Електронна Погоджувальна рада» та «Електронний Комітет». 3.2. Інтеграція АС «Електронний законопроект» з веб-ресурсами Верховної Ради України (офіційний веб-сайт Верховної Ради України, сайти комітетів, портал громадського обговорення законопроектів, портал відкритих даних). 3.3. Забезпечення зали засідань Комітету засобами автоматизації: <ul style="list-style-type: none"> • Електронна реєстрація членів Комітету. • Фіксований час виступу з автоматичним наведенням відеокамери на виступаючого. • Голосування членів Комітету з питань порядку денного (два режими). 	6 місяців	2019 рік	Пов'язано з п.1
		6 місяців	2019 рік	

№ з/п	Назва, опис проекту	Тривалість робіт	Введення в експлуатацію	Додаткова інформація
	<ul style="list-style-type: none"> • Робота з електронним порядком денним засідання (немає потреби в паперових документах на засіданні). • Онлайн-трансляція засідання через веб-сайт Комітету. • Виведення презентаційних відео- та фотоматеріалів і результатів голосування на плазмові панелі. • Забезпечення відеоконференцзв'язку під час засідань Комітету. 			
4.	<p>АС «Електронний законопроект» – етап 4</p> <p>4.1. Розроблення та впровадження автоматизованої системи «Звернення громадян», «Запити на інформацію», системи реєстрації всіх видів інформації, що створюються в Апараті Верховної Ради України.</p> <p>4.2. Електронний персональний кабінет громадянина України – автора електронного звернення, електронного запиту на інформацію, електронної петиції, електронного обговорення законопроектів.</p>	6 місяців	2019 рік	Пов'язано з п.1
5.	<p>АС «Електронний законопроект» – етап 5</p> <p>Розроблення комплексної системи захисту інформації на АС «Електронний законопроект»</p>	6 місяців	2020 рік	
2. Впровадження інформаційно-технологічного забезпечення пленарної роботи в середовищі електронної зали пленарних засідань				
6.	<p>Мобільне робоче місце (планшет) народного депутата України з ліцензійним та спеціалізованим програмним забезпеченням та підсистемою доступу до мережі Верховної Ради України та АС Верховної Ради України (550 одиниць)</p>	6 місяців	2019 рік	
7.	<p>АС електронного голосування та підрахунку голосів нового покоління – етап 1</p> <p>Розроблення проектно-кошторисної документації на створення електронної зали засідань Верховної Ради України з:</p> <p>7.1. діючим макетом робочого місця народного депутата України у сесійній залі з використанням ID-картки народного депутата України, головуючого на пленарному засіданні, адміністратора Системи, терміналу для таємного голосування;</p>		2018 рік	

№ з/п	Назва, опис проекту	Тривалість робіт	Введення в експлуатацію	Додаткова інформація
	<p>7.2. діючим програмним макетом АС «Електронний законопроект»;</p> <p>7.3. зразком розміщення комутаційного та допоміжного обладнання, електроживлення, меблів.</p>			
8.	<p>АС електронне голосування та підрахунок голосів – етап 2</p> <p>8.1. Розроблення та впровадження системи електронного голосування та підрахунку голосів із забезпеченням функції персонального голосування з використанням ID-картки народного депутата України.</p> <p>8.2. Розроблення та впровадження системи інформаційно-аналітичного та документального супроводу пленарного засідання.</p> <p>8.3. Забезпечення мобільного робочого місця (планшет) народного депутата України у сесійній залі.</p>	Визначається робочим проектом і проектно-кошторисною документацією (ПКД)	2019 рік	<i>Монтаж можливий лише в період парламентських канікул (з 15 липня по 30 серпня)</i>
9.	Розроблення проектно-кошторисної документації системи контролю доступу до приміщень (з використанням ID-картки народного депутата України) та з інтеграцією із системами з відеоспостереження і відеоаналітики.	7 місяців	2019 рік	
3. Створення єдиного інформаційного простору законодавчої діяльності				
10.	<p>Створення та впровадження веб-платформи цифрового представництва народного депутата України для комунікації з виборцями та звітування народних депутатів України</p> <p>Розроблення веб-платформи цифрового представництва народного депутата України з можливістю ведення інформації про діяльність народного депутата України, його взаємодію з виборцями та єдиною формою цифрового звітування. Інтеграція веб-платформи комунікації з виборцями та звітування народних депутатів України з веб-сайтом народного депутата України на офіційному веб-сайті Верховної Ради України.</p>	6 місяців	2019 рік	
11.	Створення програмного комплексу «Технологічна база даних нормативно-правової інформації «Законодавство» за стандартами Європейського Парламенту: структура бази даних, що відповідає потребам сьогодення; використання XML та	11 місяців	2019 рік	

№ з/п	Назва, опис проекту	Тривалість робіт	Введення в експлуатацію	Додаткова інформація
	підтримка Unicode для текстів нормативно-правових документів; наявність веб-редактора для формування бази даних в режимі онлайн.			
12.	<p>Автоматизація публікації відкритих даних Верховної Ради України у структурованих (машинозчитуваних) форматах</p> <p>12.1. Розроблення системи автоматичного/автоматизованого збору, збереження та перетворення парламентських даних у формати структурованих форматів, зокрема JSON та XML, для вільного повторного використання експертним середовищем.</p> <p>12.2. Розроблення інтерфейсу прикладного програмування (API), який дозволяє третім сторонам виконувати автоматичний пошук, вивантаження інформації у структурованих форматах (JSON/XML тощо).</p> <p>12.3. Розроблення системи розширеної візуалізації та перегляду наборів відкритих даних на порталі відкритих даних.</p>	4 місяці	2018 рік	Пов'язано з п.1
13.	Розроблення української версії тезаурусу Eurovoc , системи його ведення, включення тезаурусу в законотворчий процес (автоматична/автоматизована розмітка текстів нормативних документів за допомогою тезаурусу Eurovoc та інших термінологічно-правових платформ, що використовуються Європейським Парламентом).	9 місяців.	2019 рік	
14.	<p>Модернізація офіційного веб-сайту Верховної Ради України</p> <p>Розроблення та впровадження адаптивного веб-дизайну офіційного веб-сайту Верховної Ради України та його веб-сервісів з підтримкою роботи сучасних типів екранів, режимів та роздільних здатностей (робоча станція, планшет, смартфон).</p>	1 рік	2019 рік	
15.	Розроблення системи автоматизації стенографування/записів засідань комітетів і пленарних засідань Верховної Ради України на основі технологій розпізнавання злитого мовлення із забезпеченням можливості публікації на веб-сайті Комітету та веб-сайті Верховної Ради України «живої» стенограми (синхронно з проходженням засідань комітетів чи пленарного засідання).	7 місяців	2019 рік	

№ з/п	Назва, опис проекту	Тривалість робіт	Введення в експлуатацію	Додаткова інформація
16.	Розвиток системи електронних петицій для кращої взаємодії з громадянами та громадянським суспільством.	7 місяців	2019 рік	
17.	Розроблення проектно-кошторисної документації на створення комунікаційної платформи автоматизованої системи «Електронний законопроект» (Exchange, Skype for Business, SharePoint; взаємодія народних депутатів України і працівників Апарату Верховної Ради України: обмін миттєвими повідомленнями, відеодзвінками, планування нарад, зустрічей, контроль тощо).	5 місяців	2019 рік	
18.	Розроблення та впровадження інформаційної системи «Електронна бібліотека та архів Верховної Ради України», що збирає, управляє і зберігає для довгострокового використання весь цифровий вміст законотворчого процесу.	7 місяців	2020 рік	
19.	Розроблення системи навчання народних депутатів України, їх помічників-консультантів, працівників секретаріатів парламентських комітетів, працівників Апарату Верховної Ради України принципів використання наявних інструментів електронного парламенту.	6 місяців	2020 рік	
20.	Ретроспективне оцифрування архіву законотворчих документів Верховної Ради України за період з 1990 року.	11 місяців	2020 рік	
4. Забезпечення випереджаючого розвитку захищеної інфраструктури електронного парламенту				
21.	Розроблення комплексної системи захисту інформації веб-сайту Верховної Ради України.	1 рік	2020 рік	
22.	Розроблення проектно-кошторисної документації на створення резервного Центру обробки даних (ЦОД).	6 місяців	2020 рік	
23.	Створення резервного ЦОД.	6 місяців	2020 рік	
24.	Розроблення та впровадження корпоративної парламентської «хмари» Верховної Ради України.	1 рік	2019 рік	
25.	Розроблення проектно-кошторисної документації на створення акредитованого центру сертифікації ключів Верховної Ради України.	6 місяців	2019 рік	

№ з/п	Назва, опис проекту	Тривалість робіт	Введення в експлуатацію	Додаткова інформація
26.	26.1. Розроблення процедури та документального супроводження обов'язкової періодичної (3-5 років) планової заміни комп'ютерної техніки та оновлення ліцензійного програмного забезпечення для народних депутатів України і працівників Апарату Верховної Ради України.	3 місяці	2018 рік	
	26.2. Комплект заміни апаратно-програмної частини засобів комп'ютерної техніки народного депутата України: комп'ютер (500 одиниць); БФП (500 одиниць); ноутбук/планшет (600 одиниць).	6 місяців	2019 рік	
5.Управління та підтримка впровадження інформаційно-комунікаційних технологій				
27.	Збільшення штатної чисельності працівників Управління комп'ютеризованих систем Апарату Верховної Ради України.		2018 рік	